

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา

นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เจ้าของ

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แตนสีแก้ว คณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ตง

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร. วารวิพรรณ ศิริวานิชย์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยเชื้อ

โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเข็ม

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร. กฤตยา แสงเจริญ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทูม

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณิ เตียวอิศเรศ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ ทุ่งปันคำ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศินี สราญฤทธิชัย

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาจารย์ รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณีย์ อินทรหนองไผ่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาจารย์ชนิษฐา พรหมกระโทก

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาจารย์สายใจ คำทะเนตร

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

อาจารย์ปราวณี แสตรคง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

อาจารย์สุรัสวดี พนมแก่น

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

นายเกษม ดำนอก

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดงพลอง

นางสาวภาณุมาศ ชาญสุริย์

สำนักงานสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางชุตติกาญจน์ คำสวัสดิ์

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>

Email: jnatned@gmail.com

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใดๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร. ดาราวรรณ ร่องเมือง
2. รศ.ดร. ศรีเมือง พลั่งฤทธิ์
3. ผศ.ดร. ปัทมา สุจริต
4. ผศ.ดร. น้าอ้อย ภัคดิวงษ์
5. ดร. อัจฉรา อ่วมเครือ
6. รศ.ดร. สุวรรณ บุญยะลีพรรณ
7. ผศ.ดร.สุทธิพร มูลศาสตร์
8. ผศ.ดร. วารี กังใจ
9. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ชีรานุตร
10. ดร.เกษร แถวโนนังัว
11. ดร. บัวหลวง สำแดงฤทธิ์
12. ผศ.ดร.ยุพา จิวพัฒนกุล
13. ผศ.ดร. บุญศรี กิตติโชติพาณิชย์
14. รศ.ดร. เสาวคนธ์ วีระศิริ
15. ผศ.ดร. จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร
16. ผศ. ดร.รัชตวรรณ ศรีตระกูล
17. รศ.ดร.เอื้อมพร ทองกระจาย
18. รศ.ดร. วลัยพร นันทศุภวัฒน์
19. ดร.จุฬารัตน์ ตั้งภักดี
20. อ.ดร.อัจฉริยา วงษ์อินทร์จันทร์
21. รศ.ดร. วาทีนี สุขมาก
22. ดร. อมาวสี อัมพันธ์ศิริรัตน์
23. ผศ.ดร. อภิญญา จำปามูล
24. ดร.ศรีนรัตน์ จันทพิมพ์
25. ผศ. ดร.บุษบา สมใจวงษ์
26. รศ.อำพน ศรีรักษา
27. รศ.ดร.พนัชฎา พานิชชีวะกุล
28. ผศ.ดร. สุจินดา จารุพัฒน์ มารูโอ
29. รศ.ดร.มาริสสา ไกรฤกษ์
30. ผศ.ดร.นริสา วงศ์พนารักษ์

สารบัญ

บทบรรณาธิการ		5
บทความวิชาการ		
❖ การป้องกันภาวะสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ	สุทธิศรี ตระกูลสิทธิโชค	6
❖ ทิศทางของการพัฒนาผู้ดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในชุมชน	กীরติ กิจธีระวุฒิมวงษ์ นิทรา กิจธีระวุฒิมวงษ์	15
❖ แนวปฏิบัติการดูแลทางโภชนาการอย่างต่อเนื่องในผู้ป่วยวิกฤติ	ขวัญหทัย ช่างใหญ่	25
รายงานวิจัย		
❖ ผลของโปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุของเครือข่ายสุขภาพชุมชนจังหวัดสระบุรี	เพียวร์ พงษ์ศักดิ์ชาติ ผุสดี ก่อเจติย์ เกตแก้ว สอนดี จันทร์พร โชคถวาย	33
❖ ประสิทธิภาพของโปรแกรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเพื่อชะลอโรคไตเรื้อรังในชุมชนเมือง จังหวัดขอนแก่น	แพรวทิพย์ สุธีระประเสริฐ วราทิพย์ แก่นการ	42
❖ คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัดและญาติผู้ดูแล	วารุณี มีเจริญ วิฑิตกานต์ กาลเทศ กัลยา นุตระกูล	52
❖ การดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ที่เน้นหลักการให้คำปรึกษาโดยแกนนำกลุ่มชายรักชาย	นริลักษณ์ สุวรรณโนบล ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์ จินตนา ตาป็น	62
❖ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชาติพันธุ์ จังหวัดเชียงราย	วิจิตมา ทาสวรรณอินทร์ วรรณญา มณีรัตน์ กรรณิการ์ เทพกิจ อนุญา เหล่ารินทอง พัชรินทร์ วินยางค์กุล	74
❖ การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ: โปรแกรมการป้องกันอุบัติเหตุภายในบ้านสำหรับเด็กอายุ 0 - 5 ปี	กรองทอง ออมสิน ศิริธร ยิ่งแรงเรือง	83
❖ การวางแผนสืบตอดตำแหน่งผู้บริหารทางการพยาบาลของโรงพยาบาลศรีนครินทร์	ชานาญ เขื่อนแก้ว จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร	91
❖ การประเมินการใช้แนวปฏิบัติการจัดการความปวดในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดทางกระดูกและข้อ	ดวงสุดา วัฒนชัยญูการ, บัวหลวง สำแดงฤทธิ์ นิโรบล กนกสุนทรรัตน์	100
❖ เปรียบเทียบการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของพยาบาลวิชาชีพในแต่ละระดับความสามารถทางคลินิก ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศรีนครินทร์	ถาวร ภาวงศ์ พีรพงษ์ บุญสวัสดิ์กุลชัย	110
❖ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการหลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษา	นริมา สายยี่ต จิมท์จุฑา ชัยเสนา ดาลลสา ชนัดดา แนบเกษร	120
❖ ความคาดหวังและการรับรู้คุณภาพบริการพยาบาล ของผู้บริหารการพยาบาล และพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ปิยาวดี เจ็ยเจริญ ชนิษฐา วรธงชัย	128
❖ การทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีโรคร่วม	มาลีวรรณ เรืองเดช ปัทมา สุจิต	138

สารบัญ

❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันการใช้สารเสพติดในนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส	สรวิชญ์ เหล่าครุณ จินห์จุฑา ชัยเสนา ดาลลาส ภาภัทร เองอุดมทรัพย์	146
❖ ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาพพร้อมกับการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อพฤติกรรม การป้องกันภาวะน้ำหนักเกินของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร	จิตร มงคลมะไฟ นพรัตน์ ส่งเสริม เกศรา แสนศิริวิสุข วราทิพย์ แก่นการ	157
❖ ผลของการจัดการความรู้ต่อระดับไขมันในเลือดและดัชนีมวลกายของวัยทำงานที่มีไขมันในเลือดสูง ชุมชนหอมแดง อำเภอปางข่มน้อย จังหวัดศรีสะเกษ	ชฎาภรณ์ ศรีบุญทอง มุกดา หนูยศรี วิไลวรรณ ทองเจริญ	167
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะสุขภาพของสตรีทอผ้าในจังหวัดอุบลราชธานี	สงวน ชานี สมจิตต์ ลุประสงค์ ยมนา ชนะนิล รวีวรรณ เผ่ากัณหา	177
❖ ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ที่มีผลต่อความแข็งแกร่งในชีวิตของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ลัดดา แสนสีหา เลอลักษณ์ แทนเกษม ถิรพันธ์ พัวพันธ์พงศ์	186
❖ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยกับประสบการณ์ปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์	จารุวรรณ ก้าวหน้าไกล ดรุณี รุจกรกานต์	195
❖ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนในการจัดการขยะที่ต้นทาง	ดิษฐ์พล ใจซื่อ เรณูวัฒน์ โคตรพัฒน์ ณัฐพร คำศิริรักษ์ สัมฤทธิ์ ขวัญโพธิ์ อภรณ์รัตน์ เนาเวดี ธรรวรา ดันติกุลวัฒน์กิจ	204
❖ ผลของการใช้สื่อนวัตกรรมอักษ(รัก)ไตต่อความรู้ ความเชื่อการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง	ปราณี แสดคง ศรีสุดา ลุนพุด สรัสวดี พนมแก่น กันนieszฐา มาเต็ม เตือนฉาย พรเพ็ญ	214
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผาสุกของครอบครัวที่มีสมาชิกเจ็บป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมอง	กาญจนา กิ่งมะลิ จินตนา วัชรสินธุ์ วรรณิ เตียวอิตเรศ	223
❖ การพัฒนารูปแบบการจัดการรายกรณีในผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันชนิดเอสทียกที่ได้รับยาละลายลิ่มเลือด	คณินิจ ศรีชะโคตร สุรัตน์ ทิพย์วัฒน์	232
❖ อิทธิพลระหว่างบุคคล อิทธิพลของสถานการณ์และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของมารดาวัยรุ่น	สุภาภรณ์ นันตา พรรณพิไล ศรีอารรณ์ บังอร ศุภวิทิพัฒน์	243
❖ อื่น ๆ		
❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน		
❖ ไบโง้งความลงโฆษณา		
❖ อัตราค่าโฆษณา		
❖ ไบโง้งสมัครสมาชิกวารสาร		
❖ โฆษณา		

Unบรรณาธิการ

เรียนสมาชิกวารสาร พี่น้องพยาบาล และผู้อ่านทุกท่าน พบกันครั้งที่ 4 ปีที่ 36 พ.ศ. 2561 ของ “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน ฉบับนี้มีผลงานมาฝากพี่น้องพยาบาลและผู้อ่านทุกท่านค่ะ วารสารฉบับนี้มีพยาบาลจากทั่วประเทศไทยได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล มีบทความวิชาการมาเผยแพร่จำนวน 3 เรื่อง มีรายงานวิจัย จำนวน 23 เรื่อง ประกอบด้วย สารระสำคัญด้านการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานการพยาบาล การเสริมสร้างศักยภาพการดูแลตนเองของกลุ่มประชากรที่หลากหลาย ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคหัวใจ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ติดเชื้อเอชไอวี การตั้งครรภ์ ที่มีความน่าสนใจอย่างยิ่ง สามารถนำไปศึกษาต่อยอดเพื่อการพัฒนาบริการพยาบาลให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในนามเจ้าของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care) มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาล จึงขอเรียนเชิญทุกท่านอ่านและสมัครเป็นสมาชิก ส่งผลงานมาเผยแพร่ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพ และขอความกรุณาส่งต่อให้เพื่อนและพี่น้องของเราได้อ่านอย่างทั่วถึงนะคะ เหนือสิ่งอื่นใด คือ เชิญทุกท่านเสริมความเข้มแข็งให้วารสารได้รับความนิยม และช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น สมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเครือข่ายการดำเนินงานวารสารจะเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลสู่การทำงานที่มีคุณภาพในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้มาตรฐานการพยาบาลสากลต่อไป

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงาน สมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ

